

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici

Kde se ubytovat

• Palmyra Cham Palace

Luxusní hotel (250 pokojů) ležící asi 2 km od centra města, nedaleko Údolí hrobek.

Cena: dvojlůžkový pokoj: 190 USD za noc

Tel.: +963 912 231

www.chamhotels.com

• Zenobia Hotel

Jediný hotel (26 pokojů) uvnitř ruin Palmyry.

Cena: dvojlůžkový pokoj: 80 USD za noc

Tel.: +963 912 907

FOTO: TOMÁŠ WEHLE

I když je v Sýrii školní docházka na prvním stupni povinná, tyto beduínské děti nikdy za školní škamna nezasedly.

FOTO: LENKA KILPEROVÁ

prohlásila za rovného římskému císaři. Brzy měl však přijít pád. Znesvářený císař Aurelianus se rozhodl panovníci pokořit. Na přelomu let 272 a 273 Palmyru v čele velké armády dobyl a Zenobii zajal. Královna zemřela zřejmě v domácím vězení v Římě. Její sny o slávě a velikosti prosperujícího města zahubily.

Po této porážce se Palmyra navzdory hrdinské minulosti Římanům vzdala a zajistila si na nějakou dobu klid. Nové povstání ale přivedi-

lo další trest – byla vyplněna a zbořena. Několik století pak sloužila jako pevnost římských a později byzantských vojsk, někdejší slávy ale už nedosáhla. Když město ovládli v sedmém století muslimští Arabové, zbyly z bývalého centra mocné říše jen rozvaliny. Ve 13. století jej ještě zdevastovali Mongolové.

Zasypány pískem, ležely trosky v zapomnění. Tu a tam je navštívila hrstka nebojácných Evropanů, mezi nimi i dva angličtí architekti Wood a Dawkins. V roce 1751 strávili v Palmyře dva týdny, kreslící plány ruin a črtý hlavních památek. Od té doby sem míří archeologové, hlavně Francouzi, Švýcaři a Poláci, a pracují tu vlastně dodnes. A tak jako pohádkáři zachycují ústní lidovou slovesnost a pomáhají jí přežít, nechávají vědci promlouvat opracované kameny. Také díky nim byly zdejší monumentální ruiny zapsány v roce 1980 na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Do školy? Nikdy!

Asi po hodině a půl jízdy na velbloudu jsme na místě. Prosta „obvyklých“ vymožeností, jakými jsou v evropském prostoru kostel, hostinec nebo konzum, ladí rozptýlené hnědé stany beduínské vesnice s pustým okolím. Jsou rozvrženy do několika částí podle statusu rodin. Nejchudší žijí v „třípokojových“ stanech (část na spaní, vaření a pro hosty), „střední třída“ vlastní pětidílné a ti nejbohatší beduíni se honosí obydlími o sedmi oddílech.

Rdoan syčí na svého velblouda, švihá ho klacíkem po těle a škube uzdou. Ten se jen velmi neochotně a pomalu poroučí s mručením k zemi. Sesedáme, zujeme si boty a přijímáme pozvání domů. Střecha z celtoviny, stěny ze sešitých pytlů od obilí, vše podepře-

né dřevěnými kůly a lany uvázané ke kolíkům v zemi. Podlahu obstarává udusaná hlína, pokrytá rohožemi a koberci. Pak už jen několik rozprostřených polštářů zdobených květy, propanbutanová láhev, starý magnetofon a černobílá televize.

Zpočátku sedíme v místnosti pro hosty jen s otcem rodiny. Asi šedesátiletý muž s tváří filmové hvězdy má tmavou pleť, modré uličnické oči a na tetovaných rukou digitálku Casio. Vypráví o sobě. O tom, že chová ovce a pak je prodává. O tom, že dnes už by bylo tetování hanbou. O tom, že jediným učitelem jeho dětí je obyvatel vesnice, který je učí číst a psát. Na školy nemá rodina dost peněz – oblečení a hlavně benzin na cesty do města stojí příliš. Nevědomky se tak tito lidé stávají propagátory dnes na Západě módní výuky doma.

Brzy se v místnosti nachomýtné hostitelova žena a postaví mezi nás konvice s hodně sladkým čajem a pár skleniček. Na bledé tváře jsou později zvědaví ještě dcera a dva kluci s rošťácky rozčuchanými havraními vlasy. Povalujeme v ústech skvělý nápoj a zvažujeme, kdo je pro koho exotičtější. Většinu práce obstarávají ženy, muži se věnují návštěvě a diskutují. Když už začneme pocíťovat lehkou nesmělost, pramenící z omezeného množství konverzačních témat, přistane na zemi v kruhu řečníků mísa s drůbežím masem, rýží na kari a jogurtem. Fantazie. Srkání vystřídá mlaskání.

Sloupy křičí k nebi

Cestou zpět do Palmyry projedeme Údolím hrobek. Jde o mimořádné objekty, které takto zachované jinde na Předním východě nevidíte. Ve vysokých věžových stavbách čtvercového půdorysu, nejstarší části nekropole,